

Mediepolicy

I detta dokument beskrivs vårt förhållningsätt gentemot massmedia (media), hur media arbetar samt goda råd inför mötet med journalister.

Introduktion – så förhåller vi oss till media:

Öppenhet

Vi som arbetar eller är förtroendevalda inom Svenska kyrkan i Umeå ska ha en öppen attityd till media. Bevakningen av och intresset för oss är en viktig del för att skapa insyn i vår verksamhet och sprida bilden av vilka vi är. Både för våra medlemmar och för andra.

Tillgänglighet

För att bilden av oss i media ska bli allsidig och rättvis bör det vara enkelt för journalister att komma i kontakt med oss för att få svar på aktuella frågor.

Proaktivitet

Vi ska själva ta initiativ till externkommunikation genom exempelvis pressmeddelanden och inte vänta på att informationen efterfrågas. Detta gäller både positiva och negativa händelser. Genom aktiv mediebearbetning ges vi möjlighet att driva opinion och lyfta frågor som är viktiga för oss.

Tydlighet

Våra budskap ska vara väl genomtänkta, konsekventa och tydliga. På så sätt lägger vi grunden för att informationen om och bilden av oss blir korrekt och saklig.

Bakgrund – hur arbetar journalister?

Medias uppgift är att informera människor genom att förmedla, förklara och analysera. Media har en roll som demokratisk grundsten i vilken de ska kritiskt granska genom att undersöka och ifrågasätta. Journalister förklarar ofta budskap, dramatiserar och personifierar. En journalist ser sig ofta som en representant för alla människor som skulle vilja ställa frågor.

Media avgör alltid själva om och hur en nyhet ska publiceras och är inte en beställningskanal för vår eller andra organisationers information. Medias etiska regler innebär att de ålägger sig själv vissa principer för sin verksamhet. Man kan säga att journalister arbetar konsekvensneutralt. De tar inte ansvar för följderna av det de rapporterar om och bryr sig inte om vem som vinner eller förlorar på att en nyhet kommer ut. Granskningen är det journalistiska idealet men de kritiska och granskande

uppdragen är relativt få. Bara ett fåtal av landets journalister får tillräckligt med resurser i form av tid eller pengar för att kunna bedriva grävande journalistik.

De senaste åren har fokusering på de digitala kanalerna ökat drastiskt. Parallellt med traditionella kanaler publicerar redaktionerna nyheter på webben vilket ökar kraven på hur snabbt journalisterna behöver få tag på information. Den så kallade "klick-logiken" driver också mer offensiv rubricering och vinkling i jakten på att driva trafik till sina respektive sidor.

Ansvar och vem som uttalar sig

För att vi ska kunna ge bästa möjliga information till media är det viktigt att de får tag i rätt person hos oss. Rätt person är den som ansvarar för en verksamhet eller är specialist i en fråga. Den som har en sådan position ska ha en beredskap att snabbt svara på frågor från media. När denna person inte är tillgänglig ska det vara tydligt vem som uttalar sig istället. Vid minsta tveksamhet kring vem som är rätt person; eller om journalistens ärende rör organisations- eller verksamhetsövergripande frågor; eller om ärendet är av "känslig natur" ska journalisten hänvisas till kommunikationschefen eller kyrkoherden.

Ansvarsfördelning:

- Ordförande i våra beslutsorgan ansvarar för frågor om kyrkopolitiska mål, beslut och inriktning.
- Kyrkoherden ansvarar för frågor gällande övergripande verksamhets- och organisationsfrågor.
- Församlingsledarna ansvarar för verksamhets- och organisationsfrågor för respektive församling.
- Chefsekonomen ansvarar för ekonomiska frågor.
- Fastighets- och kyrkogårdschefen ansvarar för frågor om byggnader, mark och kyrkogårdar.
- Kommunikationschefen ansvarar för frågor om kommunikationsarbetet.

Chefer har alltså ett informationsansvar inom sin del av verksamheten, såväl internt som externt, och företräder Svenska kyrkan i Umeå inom det egna ansvarsområdet. Det innebär att man som chef har ett särskilt ansvar att kunna hantera och medverka i nyhetsmedia. Det är viktigt att det framgår i vilken roll du uttalar dig. Som anställd i Svenska kyrkan i Umeå representerar du inte en-

bart dig själv när du uttalar dig. Du uttalar dig också för Svenska kyrkan i Umeå.

Som medarbetare är du inte tvungen att uttala dig för nyhetsmedia. Kontakta du av en journalist har du rätt till rimlig betänketid och samråd innan du svarar på frågor. Hör av dig till kommunikationschefen om du är osäker.

Inomkyrklig offentlighetsprincip

I Svenska kyrkan tillämpas en inomkyrklig offentlighetsprincip. Den är tänkt att vara en del av den demokratiska kontrollen av kyrkan. Detta har medfört att kyrkans anställda, genom kollektivavtalet, givits en meddelarfrihet, som inte finns för andra privatanställda. På en punkt är dock meddelarrätten inskränkt eftersom den inte gäller domkapitlets tillsyn av vigningstjänsten. En präst kan alltså inte hänvisa till meddelarrätten om han eller hon i en tidning uttalar sig på ett sätt som gör att man kan ifrågasätta om han eller hon delar kyrkans tro och lära.

Förebygga genom att ta initiativ

Vi ska ta initiativ och informera tidigt i såväl positiva och negativa frågor istället för att enbart bemöta frågor som kommer. Då undviker vi att hamna i försvarsställning.

Information på ett tidigt stadium minskar riskerna för missförstånd och att missförståndet ”får egna ben”. En viktig förutsättning för detta är att reflektera över olika frågor och att försöka identifiera tänkbara konfliktämnen och kriser.

- Alla insändare besvaras av den som är ansvarig för berörd verksamhet. Längre diskussioner förs inte via insändare utan vi erbjuder hellre en personlig kontakt.
- Medarbetare ska ha möjlighet att läsa våra utskickade pressmeddelanden i vårt intranät samtidigt som det skickas till nyhetsmedia.

Om det blir fel

Fel i nyhetsmedias rapportering ska bemötas snabbt, men vi ska inte försöka bortförklara missförhållanden som uppmärksammas. Ibland blir det fel, och det kan bero på missförstånd, stress eller okunskap. Det kan också bero på oss själva, att vi varit otydliga, inte tänkt igenom vad vi vill säga eller hållit oss undan frågor. Tänk på att media själv väljer hur en nyhet vinklas och hur fakta presenteras.

Nyhetsmedias arbete i våra lokaler och på kyrkogårdar

Våra lokaler och verksamhetsplatser är inte allmänna platser med undantag för kyrkogårdarna. En journalist får därmed inte komma in genom våra dörrar oanmäld för att göra ett reportage. Journalisten måste ges tillstånd av kyrkoherden, kommunikationschefen eller motsvarande. Kyrkorummen är vår gemensamma egendom och ett kulturarv som vi gärna visar på bild. Viktigt att tänka på är att bilder av ett tomt kyrkorum förmedlar en snäv bild av kyrkan med tomma bänkar.

Under gudstjänster, dvs även under dop, konfirmation, bröllop och begravning, är det prästen som bestämmer om och när under gudstjänsten som filmning och

fotografering är tillåtet. Det är viktigt att det visas hänsyn i det sakrala rummet och att man t ex inte fotograferar nattvardsgäster framifrån.

Kyrkogårdarna är alltså allmän plats där nyhetsmedia får fotografera och filma utan tillstånd. Vid filminspelning ska filmbolagen begära tillstånd av kyrkogårdschefen då man t ex kan avtala att inga namn på gravstenar får synas i bild.

Praktiska tips

Journalister arbetar ofta under tidspress och kan snabbt behöva få tag på dig för att få information. De är vanligtvis inte insatta i kyrkans verksamhet eftersom journalister oftast arbetar över ett brett fält av områden och ämnen. Var därför klar och tydlig och kom ihåg att lämna bakgrundsfakta.

Att tänka på när en journalist tar kontakt:

- Genom att be att få ringa tillbaka har du möjlighet att förbereda dig. Återkom på avtalad tid.
- Är du rätt person att besvara frågan? Om inte, ge förslag på vem som är det eller hänvisa till kommunikationschefen.
- Fråga efter i vilket sammanhang ditt uttalande ska publiceras.
- Ta god tid på dig och tänk efter innan du svarar.
- Vad är ditt budskap? Förbered vad du vill säga.
- Håll dig till frågor inom ditt område och tala om ifall du inte vet, kan eller får besvara en fråga.
- Säg aldrig något i förtroende till en journalist - ta för givet att allt är ”on the record”.
- Ha en öppen attityd och besvara sakligt, snabbt och korrekt på frågor.
- Håll dig till fakta, var tydlig och koncentrera ditt budskap.
- Tala inte om sådant som ligger utanför ditt yrkesområde.
- Gissa inte och spekulera inte.
- Du kan alltid begära att få läsa en utskrift av intervju-material för att kunna ge synpunkter på återgivet innehåll.

Förberedelse inför en intervju

En intervju är en möjlighet. Ta vara på tillfället och förbered dig på samma sätt som inför en viktig föredragning. Var offensiv; för fram den information du vill ha ut och återkom hela tiden till ditt huvudbudskap. Ta gärna hjälp av kommunikationsenheten.

SVENSKA KYRKAN I UMEÅ
ADRESS: Östra Esplanaden 9, 901 10 Umeå,
TELEFON: 090-200 25 00
www.svenskakyrkan.se/umea

Svenska kyrkan
UMEÅ